

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Юридичний факультет
Кафедра історії та теорії держави і права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Іщенко Н. М.

«__» _____ 2020 року

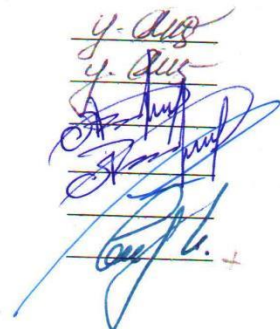
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЮРИДИЧНА КОМПАРАТИВІСТИКА

Спеціальність 081 «Право»

Розробник
Завідувач кафедри ІТДП
Завідувач кафедри спеціальності
Гарант освітньої програми
Декан юридичного факультету
Начальник НМВ

Лісна І. С.
Лісна І. С.
Грицаєнко Л.Р.
Грицаєнко Л.Р.
Січко Д. С.
Шкірчак С.І.

Миколаїв - 2020 рік

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Юридична компаративістика	
Галузь знань	08 Право	
Спеціальність	081 Право	
Спеціалізація (якщо є)	-	
Освітня програма	Право	
Рівень вищої освіти	Другий(магістерський)	
Статус дисципліни	Нормативна	
Курс навчання	5	
Навчальний рік	2020-2021	
Номер (и) семестрів (триместрів)	Денна форма	Заочна форма
	10	-
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	5,5 кредитів/ 165 годин	
Структура курсу: - лекції - семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) - години самостійної роботи студентів	Денна форма	Заочна форма
	30 год.лекцій 15год.семінарських занять 120 год. самостійної роботи	-
Відсоток аудиторного навантаження	27%	-
Мова викладання	українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)	-	
Форма підсумкового контролю	Іспит	

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Джерела науки юридичної компаративістики знаходяться у порівняльно-правовому методі, який пройшов два етапи свого розвитку перед тим, як сформувалась компаративістика як наука. Наявність науки компаративістики в системі юридичних наук дозволяє краще засвоїти різні галузі законодавств, правові концепції в їх історичному розвитку, що складає важливу частину підготовки молодого магістра-юриста.

Мета – поглиблене вивчення світової правової спадщини, тенденцій та закономірностей її розвитку на окремих етапах формування правових традицій та правових сімей, та її відповідний вплив на формування правової системи України.

Із цього випливають міжпредметні зв'язки курсу та безпосередньо предмет дисципліни. Предметом курсу є дослідження загальних закономірностей зародження, еволюційного розвитку правових систем, галузей та інститутів права держав, аналіз відомих дослідникам пам'яток права, усвідомлення студентами нерозривності європейсько-правової та світової традицій, яка має беззастережний вплив на формування правової системи України.

Завдання: засвоєння студентами теоретичного та практичного матеріалу, визначення спільності, схожості законодавства різних держав і виявлення та висвітлення відмінностей між ними, порівняння досліджень основних правових систем сучасності, порівняння досліджень у межах галузевих юридичних наук.

В результаті вивчення дисципліни студент отримує:

Загальні компетентності:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу(ЗК1);
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел(ЗК3);
- Здатність приймати обґрунтовані рішення(ЗК7).

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності:

–Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв’язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.(СК1) ;

–Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України(СК4);

–Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію(СК6);

–Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування (СК 10)

Програмні результати навчання:

- Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання (ПРН1);

- Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами(ПРН2);

- Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності (ПРН8);

3. Програма навчальної дисципліни

	Теми	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота
1	Юридична компаративістика: загальна характеристика	2	2	12
2	Класифікація основних правових систем світу	2	2	12
3	Загальна характеристика романогерманської правової сім'ї	4	2	12
4	Джерела права романо-германської правової сім'ї	4	2	12
5	Загальна характеристика англо-американської правової сім'ї	4	1	12
6	Джерела права англо-американської правової сім'ї	4	2	12
7	Правова система США	2	-	12
8	Загальна характеристика змішаного типу правових систем	2	1	12
9	Релігійні правові системи	4	2	12
10	Традиційні правові системи	2	1	12
	Всього за курсом	30	15	120

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1 План лекцій

Денна форма

№	Теми заняття/ план
1	Тема 1. Юридична компаративістика: загальна характеристика 1. Порівняльне правознавство як метод, наука та навчальна дисципліна. 2. Виникнення порівняльного правознавства. 3. Предмет та метод порівняльного правознавства. 4. Об'єкти порівняльного правознавства.
2	Тема 2. 1. Місце порівняльного правознавства в системі юридичних наук. 2. Значення порівняльного правознавства. 3. Види досліджень у порівняльному правознавстві. 4. Функції порівняльного правознавства.
3	Тема 3. Класифікація основних правових систем світу 1. Поняття і структура правової сім'ї. Поняття «правова сім'я». 2. Історія класифікації правових систем світу. 3. Критерії класифікації правових систем. 4. Взаємозв'язок правових систем світу. 5. Місце правової системи України серед інших правових систем
4	Тема 4. Загальна характеристика романо-германської правової сім'ї 1. Особливості романо-германської правової сім'ї. 2. Основні етапи розвитку романо-германської правової сім'ї. 3. Роль науки (університетів) у розвитку романо -германського права.
5	Тема 5. Поділ романо-германського права на публічне і приватне право. 1. Зв'язок романо-германської правової сім'ї з римським правом. 2. Вплив канонічного права на формування романо-германського права. 3. Поділ романо-германського права на публічне і приватне право.
6	Джерела 6. Права романо-германської правової сім'ї 1. Норми права в романо-германській сім'ї. 2. Джерела права в романо- германській сім'ї, їх види. 3. Закон як джерело права в романо-германській сім'ї. 4. Судова практика в романо-германській правовій сім'ї.
7	Тема 7. Загальна характеристика англо-американської правової сім'ї 1. Особливості англо-американської правової сім'ї. 2. Основні етапи розвитку англійської правової системи. 3. Виникнення та реформування загального права. 4. Загальне право: поняття та особливості. 5. Право справедливості і його співвідношення з загальним правом.
8	Тема 8. Джерела права англо-американської правової сім'ї 1. Поняття та види джерел права в англо-американській сім'ї. 2. Прецедент як джерело права в англо-американської правової сім'ї. 3. Закон як джерело права в англо-американської правової сім'ї. 4. Звичай в англо-американській сім'ї

9	<p>Тема 9. Правова система США</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Формування правової системи США. 2. Основні риси правової системи США. 3. Співвідношення судового прецеденту і закону як джерел права в США. 4. Співвідношення міжнародного і національного права в США. 5. Систематизація законодавства в США. Юридична техніка в правовій системі США.
10	<p>Тема 10. Загальна характеристика змішаного типу правових систем</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття змішаного типу правових систем. 2. Загальна характеристика скандинавської групи правових систем. 3. Джерела (форми) права Скандинавських країн. 4. Система права і система законодавства Скандинавських країн.
11	<p>Тема 11. Загальна характеристика змішаного типу правових систем</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика латиноамериканської групи правових систем. 2. Вплив правової системи США на правові системи країн Латинської Америки. 3.Кодифікація. Уніфікація права Скандинавських країн та її вплив на правові системи країн Прибалтики.
12	<p>Тема 12. Загальна характеристика релігійної правової системи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика правових систем релігійного типу. 2. Джерела мусульманського права. 3. Загальна характеристика індуського права. 4. Сучасне право Індії.
13	<p>Тема 13. Релігійні правові системи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Джерела іудейського права. 2. Основні риси сучасного права Ізраїлю. 3. Загальна характеристика канонічного права. 4. Джерела канонічного права. Застосування канонічного права в сучасному світі
14	<p>Тема 14. Загальна характеристика правових систем традиційного типу.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика правових систем традиційного типу. 2. Правові системи країн Далекого Сходу. 3. Правова система Китаю. 4. Основні риси правової системи Японії.
15	<p>Тема 15. Традиційні правові системи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика правових систем держав Африки. 2.Тенденції розвитку правових систем країн Африки та Мадагаскару. 3.Особливості правової системи Південно-Африканської Республіки.

4.2. План семінарських занять

Денна форма

№	Теми заняття/ план
1.	Тема 1. Юридична компаративістика як юридична наука і навчальна дисципліна 1. Предмет і метод юридичної компаративістики. 2. Об'єкти юридичної компаративістики. 3. Функції юридичної компаративістики. 4. Виникнення порівняльного правознавства.
2	Тема 2. Місце порівняльного правознавства в системі юридичних наук. 1. Місце порівняльного правознавства в системі юридичних наук. 2. Значення порівняльного правознавства. 3. Види досліджень у порівняльному правознавстві. 4. Порівняльне правознавство як метод, наука та навчальна дисципліна.
3	Тема 3. Типологія правових систем світу. Основні типи правових систем. 1. Поняття і структура правової сім'ї. 2. Поняття «правова система». 3. Типологія правових систем, критерії поділу. 4. Місце правової системи України серед інших правових систем.
4	Тема 4. Загальна характеристика романо-германської правової сім'ї 1. Особливості романо-германської правової сім'ї. 2. Основні етапи розвитку романо-германської правової сім'ї. 3. Роль науки (університетів) у розвитку романо-германського права. 4. Поділ романо-германського права на публічне і приватне право. 5. Джерела права в романо-германській сім'ї, їх види.
5	Тема 5. Загальна характеристика англо-американської правової сім'ї 1. Особливості англо-американської правової сім'ї. 2. Основні етапи розвитку англійської правової системи. 3. Виникнення та реформування загального права. 4. Загальне право: поняття та особливості. 5. Право справедливості і його співвідношення з загальним правом. 6. Поняття та види джерел права в англо-американській сім'ї.
6	Тема 6. Загальна характеристика змішаного типу правових систем 1. Поняття змішаного типу правових систем. 2. Загальна характеристика скандинавської групи правових систем. 3. Особливості латиноамериканської групи правових систем. 4. Загальні риси правових систем країн Латинської Америки і правових систем романо-германського типу.
7	Тема 7. Правова система США 1. Формування правової системи США. 2. Основні риси правової системи США. 3. Співвідношення судового прецеденту і закону як джерел права в США. 4. Співвідношення міжнародного і національного права в США. 5. Систематизація законодавства в США. Юридична техніка в правовій системі США
8	Тема 8. Традиційні правові системи 1. Загальна характеристика правових систем держав Африки. 2. Тенденції розвитку правових систем країн Африки та Мадагаскару. 3. Особливості правової системи Південно-Африканської Республіки.

4.3. Завдання для самостійної роботи

Практичні завдання.

Завдання 1

1. Проаналізуйте рішення міжнародних конгресів порівняльного правознавства та їх роль для розвитку юридичної науки.

2. Встановіть залежність активізації компаративістських досліджень від стану міжнародних відносин країн світу.

3. Розкрийте відмінність між прецедентом загального права та інтерпретаційним прецедентом.

Завдання 2

1. Розробіть структурно-логічну схему взаємозв'язків порівняльного правознавства з іншими науками.

2. Укладіть таблицю "Становлення і розвиток порівняльного правознавства".

3. Схематично відобразіть співвідношення понять правової системи, системи права та правової сім'ї.

Завдання 3

1. Ознайомтеся зі справою спелеологів та вкажіть, яке рішення на місці судді Ви прийняли б. Відповідь обґрунтуйте.

2. Як співвідноситься принцип «*par in parem non habet imperium*» (рівний над рівними не має влади) і принцип пріоритету міжнародного права?

3. Яке значення має нормативно-правовий акт у релігійній правовій сім'ї?

4. Як Ви розумієте термін «відповідно до закону», що використовується у тексті Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод?

2. Наукова доповідь або презентація з юридичної компаративістики.

1. Античне порівняльне право та значення його методології для сучасного порівняльного правознавства.

2. Внесок мислителів епохи Просвітництва у формування порівняльного правознавства.

3. Формування та розвиток ідей порівняльного правознавства в Австро-Угорській імперії у XVII – XVIII.

4. Історія становлення та розвитку порівняльного правознавства в Україні.

5. Методологічні правила порівняльно-правових досліджень.

6. Кодифікація Юстиніана та її вплив на формування романо-германського права.

7. Конституційне регулювання прав і свобод людини в ісламських державах: загальна характеристика.

8. Особливості юридичної діяльності в країнах традиційного права.

9. Значення основних джерел (форм) мусульманського права на сучасному етапі розвитку ісламських держав.
10. Міжнародно-правова допомога: сучасний стан і тенденції розвитку
11. Структура правової системи.
12. Поняття «правова сім'я».
13. Критерії класифікації правових систем.
14. Типологія правових систем
15. Розкрийте підходи класифікації правових систем, запропонованих Р. Давидом.
16. Розкрийте підходи класифікації правових систем, запропонованих К. Цвайгертом.
17. Місце правової системи України серед інших правових систем.
18. Особливості романо-германської правової сім'ї.
19. Основні етапи розвитку романо-германської правової сім'ї.
20. Роль науки (університетів) у розвитку романо-германського права

3. Вибіркові види самостійної роботи (необов'язкові).

Тези доповіді на студентську наукову конференцію. Студенти за бажанням обирають науково-практичну або наукову конференцію, самостійно, або, консультуючись з викладачем, формулюють тему доповіді з актуальних питань застосування юридичної техніки.

Тези доповіді повинні бути оригінальним авторським рукописом, мати наукову новизну, відповідати напрямку роботи конференції і оформлені відповідно до вимог, які висуваються організатором у інформаційному повідомленні.

4.4. Забезпечення освітнього процесу

Проекційне мультимедійне обладнання (проектор, екран, ноутбук/комп'ютер); Доступ до мережі Internet, точка доступу Wi-Fi; OS: Windows, Android, iOS; Browsers: Chrome / Opera / Mozilla Firefox / MS Edge; Програмне забезпечення: Word, Excel, PowerPoint; Skype, Zoom, GoogleMeet; Система електронного навчання Moodle 3.9; Тренінгова аудиторія (дошка, фліпчарт, маркери).

5. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку. Критерії оцінювання: аргументована, логічна, повна відповідь; вільне володіння матеріалом всього навчального курсу; оперування відповідними понятійними інструментами, використання юридичних термінів, залучення до відповіді самостійно опрацьованої літератури; вміння аналізувати нормативні документи та користуватися знаннями нормативних актів для рішення конкретних правових норм.

Перелік питань, які виносяться на залік:

1. Юридична компаративістика як метод, наука та навчальна дисципліна.
2. Виникнення юридичної компаративістики.
3. Предмет і метод юридичної компаративістики.
4. Об'єкти юридичної компаративістики.
5. Функції юридичної компаративістики.
6. Спільні риси юридичної компаративістики та міжнародного публічного права.
7. Місце порівняльного правознавства в системі юридичних наук.
8. Значення юридичної компаративістики.
9. Види досліджень юридичної компаративістики.
10. Поняття правової системи.
11. Структура правової системи.
12. Поняття «правова сім'я».
13. Критерії класифікації правових систем.

14. Типологія правових систем
15. Розкрийте підходи класифікації правових систем, запропонованих Р. Давидом.
16. Розкрийте підходи класифікації правових систем, запропонованих К. Цвайгертом.
17. Місце правової системи України серед інших правових систем.
18. Особливості романо-германської правової сім'ї.
19. Основні етапи розвитку романо-германської правової сім'ї.
20. Роль науки (університетів) у розвитку романо-германського права.
21. Зв'язок романо-германської правової сім'ї з римським правом.
22. Вплив канонічного права на формування романо-германського права.
23. Поділ романо-германського права на публічне і приватне право.
24. Норми права в романо-германській сім'ї.
25. Джерела права в романо-германській сім'ї, їх види.
26. Нормативно-правові акти в романо-германській сім'ї.
27. Закон як джерело права в романо-германській сім'ї.
28. Загальні принципи в романо-германській правовій сім'ї.
29. Доктрина в романо-германській правовій сім'ї.
30. Звичай у системі джерел романо-германського права.
31. Судова практика в романо-германській правовій сім'ї.
32. Загальна характеристика романо-германської правової сім'ї.
33. Вплив сучасних інтеграційних процесів в Європі на розвиток романо-германської сім'ї права.
34. Загальна характеристика англо-американської правової сім'ї
35. Особливості англо-американської правової сім'ї.
36. Основні етапи розвитку англійської правової системи.
37. Виникнення та реформування загального права.
38. Загальне право: поняття та особливості.
39. Право справедливості і його співвідношення з загальним правом
40. Поняття та види джерел права в англо-американській сім'ї.
41. Прецедент як джерело права в англо-американській сім'ї.
42. Закон як джерело права в англо-американській сім'ї.
43. Делеговане законодавство в англо-американській правовій сім'ї.
44. Звичай в англо-американській сім'ї.
45. Формування правової системи США.
46. Основні риси правової системи США.
47. Співвідношення судового прецеденту і закону як джерел права в США.
48. Співвідношення міжнародного і національного права в США.
49. Систематизація законодавства в США. Юридична техніка в правовій системі США.
50. Поняття змішаного типу правових систем.
51. Загальна характеристика скандинавської групи правових систем.
52. Джерела (форми) права Скандинавських країн.
53. Система права і система законодавства Скандинавських країн.
54. Загальна характеристика латиноамериканської групи правових систем.
56. Загальна характеристика правових систем релігійного типу.
59. Джерела мусульманського права.
60. Загальна характеристика індуського права.
61. Загальна характеристика іудейського права.
62. Джерела іудейського права.
63. Сучасне право Ізраїлю.
64. Загальна характеристика канонічного права.
65. Джерела канонічного права.

66. Особливості застосування канонічного права в сучасному світі.
67. Загальна характеристика правових систем традиційного типу.
68. Джерела звичаєвого права.
69. Особливості правових систем країн Далекого Сходу.
70. Особливості формування правової системи Китаю.
71. Розвиток китайського права в сучасний період.
72. Загальна характеристика правової системи Японії.
73. Закон як джерело права в Японії.
74. Історичні етапи формування правової системи Японії.
75. Суд у японському та китайському праві.
76. Загальна характеристика правових систем Південно-східної Азії та Океанії.
77. Особливості правової системи держав Африки.
78. Особливості змішаних правових систем.
79. Причини виникнення та етапи становлення змішаних правових систем.
80. Особливості формування скандинавського права.
81. Правове співробітництво скандинавських країн.
82. Загальна характеристика латиноамериканських правових систем.
83. Джерела латиноамериканських правових систем.
84. Загальна характеристика соціалістичних правових систем.
85. Джерела права соціалістичних правових систем.
86. Теоретична та історична основа класифікації правових систем на пострадянському просторі.
87. Міжнародне право та національні правові системи.
88. Поняття норми права у різних правових системах.
89. Перспективи розвитку правової системи України.
90. Правова акультурація та її значення для правової системи України.

«0» варіант іспитового білету з зазначенням максимальної кількості балів за кожне виконане завдання.

Кафедра історії та теорії держави і права
Дисципліна « Юридична компаративістика»
Другий(магістерський) рівень
Спеціальність 081 « Право»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ№0

- 1.Юридична компаративістика як метод, наука та навчальна дисципліна.
(Максимальна кількість балів -13)
2. Виникнення юридичної компаративістики
(Максимальна кількість балів-13)
3. Причини виникнення та етапи становлення змішаних правових систем
(Максимальна кількість балів-14)

к.ю.н., доцент кафедри історії та теорії
держави і права

Лісна І.С.

Завідувач кафедри історії та теорії
держави і права, к.ю.н., доцент

Лісна І.С.

6.Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

<u>№</u>	<u>Вид діяльності(завдання)</u>	<u>Максимальна кількість балів</u>
1	Усна відповідь на семінарському занятті (передбачено 7 відповідей)	<u>35(7*5)</u>
2	Наукова доповідь або презентація	<u>15</u>
3.	Практичне завдання	<u>10</u>
	Іспит(X семестр)	<u>40</u>
	<u>Всього</u>	<u>100</u>
	Самостійна робота	
1	Тези доповіді на студентську конференцію	<u>10</u>
	<u>Всього</u>	<u>110</u>

Денна форма

Критерії оцінювання опитування. Максимальна кількість балів за одне семінарське заняття – 5

5 балів ставиться, коли відповідь студента є повною, завершеною, логічно обгрунтованою. Зокрема, студент: виявляє повні, глибокі теоретичні знання, всебічно і ґрунтовно аналізує нормативно-правову базу; досконало розуміє сутність сучасних політико-правових процесів; самостійно і критично оцінює факти, явища, вільно висловлює власні думки; точно і повно посилається на чинне законодавство; виявляє

творчі здібності, вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію; правильно використовує юридичну термінологію; наводить достатню кількість прикладів з юридичної практики; робить правильні висновки, добирає переконливі аргументи; чітко, ясно і послідовно відповідає на поставлені питання.

4 балів ставиться, коли відповідь студента переважно є повною, завершеною, логічно обґрунтованою. Зокрема, студент: володіє теоретичними знаннями вище середнього рівня, але допускає незначні помилки; аналізує нормативно-правову базу; розуміє сутність сучасних політико-правових процесів; самостійно оцінює факти, явища, вільно висловлює власні думки; точно посилається на чинне законодавство; виявляє творчі здібності, вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію (при цьому відповідь може бути не зовсім цілісною і послідовною, містить незначні помилки); у цілому правильно використовує юридичну термінологію; наводить в цілому достатню кількість прикладів з юридичної практики; робить у цілому правильні висновки, наводить достатні аргументи; досить чітко відповідає на поставлені питання.

3 бали ставиться, коли відповідь студента в цілому є змістовною і правильною, з певною кількістю значних помилок. Зокрема, студент: репродуктивно відтворює значну частину навчального матеріалу; аналізує нормативно-правову базу на середньому рівні, проте допускає правові помилки при її тлумаченні; розуміє сутність сучасних політико-правових процесів; самостійно оцінює факти, явища, вільно висловлює власні думки; посилається на чинне законодавство; виявляє здібності до порівняння, узагальнення, систематизації основних теоретичних положень (при цьому відповідь є недостатньо цілісною і послідовною, містить помилки); використовує юридичну термінологію, допускаючи неточності у її формулюванні; не завжди може вірно зробити висновок, добрати переконливі аргументи та приклади з юридичної практики; не досить чітко відповідає на поставлені питання.

2 бали ставиться, коли відповідь студента в цілому є задовільною, зі значною кількістю недоліків. Зокрема, студент: володіє навчальним матеріалом на базовому рівні; репродуктивно відтворює незначну частину теоретичного матеріалу; на рівні середніх стандартів аналізує нормативно-правову базу, проте допускає суттєві правові помилки при її трактуванні; слабо розуміє сутність сучасних політико-правових процесів; вміє на елементарному рівні аналізувати, робити узагальнення, порівняння, висновки; на посередньому рівні посилається на чинне законодавство; виявляє слабкі знання юридичної термінології, допускає суттєві неточності у формулюваннях; не завжди може вірно зробити висновок, добрати переконливі аргументи та приклади з юридичної практики; слабо відповідає на поставлені питання.

1 бал ставиться, коли відповідь студента в цілому відповідає мінімальним критеріям. Зокрема, студент: володіє навчальним матеріалом на початковому рівні; репродуктивно відтворює незначну частину теоретичного матеріалу; на елементарному рівні, із суттєвими помилками аналізує нормативно-правову базу, має недостатні уявлення про сутність сучасних політико-правових процесів; вміє на елементарному рівні аналізувати, робити узагальнення, порівняння, висновки; на поверховому рівні посилається на чинне законодавство; виявляє слабкі знання юридичної термінології, допускає суттєві неточності у формулюваннях; нездатний навести приклади з юридичної практики; слабо відповідає на поставлені питання.

Критерії оцінювання наукової доповіді: вступ, у якому визначено актуальність запропонованої проблеми; основна частина, в якій стисло розкривається наукова ідея автора, її теоретичне та практичне обґрунтування та авторське бачення проблеми; висновки та рекомендації щодо подальшого вирішення проблеми; системність і лаконічність викладення матеріалу, уміння вести наукову дискусію; цілісність і логічність представленого матеріалу.

Критерії оцінювання виконання практичних завдань: формулювання власної правової оцінки та обґрунтування здійсненої правової оцінки; активність та

результативність роботи; логічність, послідовність та правильність розв'язування практичних завдань.

Критерії оцінювання презентації: змістовність матеріалу, повнота розкриття теми, здійснення аналізу проблеми, наведення статистичних даних, наявність візуального супроводу слайдами (відео- та аудіо файлами за бажанням студентів); дотримання обмежень часу; якість усної доповіді; ступінь висвітлення всіх поставлених завдань та наявність власних висновків; оригінальність ідеї, уміння вести наукову дискусію; цілісність і логічність представленого матеріалу.

Критерії оцінювання тез доповіді: актуальність проблеми, ступінь розкриття предмету дослідження, наявність узагальнень альтернативних теоретичних підходів в межах досліджуваної проблеми, обсяг та якість опрацьованих інформаційних джерел, стильова єдність тексту, наявність наукової новизни, дотримання вимог академічної доброчесності, оформлення використаних джерел відповідно до ДСТУ 8302:2015.

\

7. Рекомендовані джерела інформації

1. Бехруз Х. Порівняльне правознавство: Підручник. Одеса: Фенікс, 2009.464с.
- 2 Бехруз Х. Сравнительное правоведение учебник. Одесса: Феникс, 2011.504с.
- 3.Юридична компаративістика : навч. посіб. / І. М. Жаровська, В. С. Канцір; Укоопспілка, Львів. комерц. акад. - Львів, 2015. - 195 с
4. Юридична компаративістика : навч.-метод. посіб. / М. Б. Закіров, С. Г. .. Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2012. 206с.
5. Шемшученко Ю.С. Правові системи сучасності : навч. посіб. для магіст. права.К. : Юридична думка, 2012. – 492 с
6. Ткаченко В. Д., Погребняк С.П., Лук'янов Д. В. Порівняльне правознавство : підручник. Харків: Університетська книга, 2003.274с.
7. Дамирли М. А. Сравнительное правоведение в поисках собственной идентичности : [открытая лекция]. К. : ЗУКЦ, 2012.24с.
8. Шемшученка Ю. С., Тихого В. П., Цимбалюка М. М. Порівняльне правознавство: сучасний стан і перспективи розвитку: зб. наук. праць. Вид.2-ге, переробл.і допов.Львів,2012.652с.
9. Тихомиров О. Д. Порівняльно-правові дослідження: проблеми визначення компаративної природи, наукознавчого осмислення та систематизації : [наук. доповідь]. Київ: ЗУКЦ, 2012.52с.
10. Трембіцький А.М., Циганюк Ю.В. Порівняльне правознавство: навч.-метод. посіб. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Хмельницьк,2014.21 бс.
11. Бисага Ю.М. Порівняльне правознавство: підручник. Ужгород / та ін.; Херсон: Гельветика, 2013.230с.
12. Ситар І.М. Класифікація правових родин. Держава і право: навч.посіб. Вид.2-ге, переробл.і допов. Київ, 2013.11-16 с.
13. Лісна І.С. Зарубіжний досвід функціонування судових систем та можливість його використання під час проведення судової реформи в Україні. Збірник наукових праць Северодонецьк :вид-во СНУ ім. В. Даля, 2018.№1. С.124-131
14. Лісна І.С. Держава і право країн Близького Сходу і Південно-Східної Азії у новітню добу .:відкриті лекції. Миколаїв: ЧДУ ім. Петра Могили, 2014.
15. Лісна І.С. Держава і право в країнах Західної, Південної та Центральної Європи XVI – XIX ст.:відкриті лекції. Миколаїв: ЧДУ ім. Петра Могили,2013.
16. Лісна І.С. « Розклад колоніальної системи Азії та Африки» .:відкриті лекції. Миколаїв: ЧДУ ім. Петра Могили, 2014.
- 17.Лісна І.С. Європейська традиція в міжнародному праві: реалізація прав людини. Міжнар. наук-практ. конф. Братислава, Словацька Республіка,2016.
- 18.Jauss H. R. Esthétique de la Réception et Communication littéraire // Proceedings of the IXth Congress of the International Comparative Literature Association: Literary Communication and Reception. — V. II. - P. 16
19. Damrosch D. World Literature in a Postcanonical, Hypercanonical Age // Saussy H., ed. Comparative Literature in an Age of Globalization. – Baltimore: John Hopkins UP, 2006. – P. 43.
20. Ungar S. Writing in Tongues: Thoughts on the Work of Translation // Saussy H., ed. Comparative Literature in an Age of Globalization. – Balti more: John Hopkins UP, 2006. – P. 127.
21. Kadir D. Comparative Literature in a World Become TIÖn // Compa rative Critical Studies, 2006, v. 3, issues 1–2.
22. Comparative Literature in an Age of Globalization. The John Hop kins UP, ed. by Haun Saussy, 2006.

23. Лісна І.С. Правові засоби забезпечення та захисту прав людини: вітчизняний та зарубіжний досвід. Міжнар. наук.-прак. конф. Сєверодонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2017. С. 58-61.